

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K-VASÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlár sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Az ellenzék vajudása.

A függetlenségi pártnyalatok duzzognak, vajudnak s nagy békülözhetnében vannak. Tudják, belátják, hogy személyes torzsalkodásaik a nemzet előtt tekintélyüknek ártanak, tudják, hogy felaprózva erejükben gyengülnek s keresik is azt a módot, a mely mellett az ellenséges táborok újból és oly módon egyesülhessenek, hogy mindegyik zászló megalázkodás nélkül vonulhasson be az új otthonba.

A függetlenségi pártok e versengése, mi tagadás benne, a szabadelvűpárton okozhatna bizonyos derült hangulatot, mert belső gyengeségét mutatja annak a tábornak, a mely az obstrukció idejében olyan hatalmasnak és egy szív- és egy léleknek láttatta magát.

Nagyon jó volt a függetlenségi pártnak

ott az ideális magaslaton, a hol azonosíthatta magát a nemzet 48-as hagyományával és főnállónak hirdette magát a földönjáró napi politikán, de ime mennyire meggyöngült, megzavarodott az az ideális hadsereg, mihelyt csak készülöben is van a földre leszállani, a hol nem kődalakkal, hanem husból és vérből való emberekkel és önként sejlő és számbavételezt s elintézt hangosan követelő viszonyokkal kell megküzdeni.

De a függetlenségi párt e belső forradalma sokkal többet rejt magában, mintsem egy sok tekintetben derült személyes küzdelmet, sokkal több az, mint akár Polónyi Gézának, akár Eötvös Károlynak duzzogása, és békülése. E belső forrongás, s annak nem kiserejű kitérései azt bizonyítják, hogy a függetlenségi pártot az eddigi frázisok sokáig fenn nem tarthatják, hogy annak Magyarország politikai életében másként kell elhelyezkedni, ha nem kicsinyelhető fáradságának és munkájának valami gyümölcsöt csakugyan ohajtja élvezni.

Az egész Eötvös és Polónyi háboruban azonban a legfeszélyezőbb helyzet nem az egymással hasonló pártfeleké, hanem Kossuth Lajosé volt, a ki abba a kényes dilemmába, hogy mind a két tábornak, egyformán dédelgetett gyermekeinek, egyformán adjon kedves és békéltető igazságot. E helyről nem akarunk irni arról, hogy ez a kettős igazság, hogy fog-e foghat-e egyáltalán közös egy igazsággá átalakulni s hogy az ellenzéki párt töredékek évi tömörülése nem fog-e hajótörést szenvedni, a személyes érzékenykedéseken. Ez az ódolguk, végezzék el maguk között. Hanem az érdekes politikai színjátékban egy van, a mi különösen figyelemreméltó. És ez Kossuth Lajos magatartása.

Kossuth Lajos nagy önmegadással és nagy bölcsességgel tudta kiválasztani azt a

helyet, a mely őt a történelem bevégeztényei után megilleti s mindig el tudta választani az ő speciális tragikus helyzetét, álláspontját azokétól, a kik Magyarország közéletében élnek, szerepelnek s a jövőfejléményeit a jelennel számot vetve vannak hivatva munkálkodni. Egy szóval Kossuth Lajos, a ki nem identikus a függetlenségi pártok egyikével sem, tudott és tudna gondolkodni, a hogy a függetlenségi párti magyar hazafiának kell gondolkodni, ellentétben azzal, a hogy Kossuth Lajos a vele egybeforrott politikai hitvallás nyomán a maga személyére nézve gondolkodik. És szívesen ismerjük el, hogy Kossuth Lajos e bölcs állásfoglalása nagy erkölcsi befolyással bírhat Magyarország egész közéletére.

Ki kívánhatja azt a turini remetétől, hogy az 1867-en innen Magyarorszáért megtagadja az ő ideális Magyarországt s hogy eltejejtse mindazt, a miért a saját tragikus életét áldozatul adta? Senki. Kegyelettel tekintettük elvonulását s tiszteltük lemondó, remete életét. Am az ellenzék versengése vállalkozott arra, hogy Kossuth Lajost az ő bölcsességével és tapasztalataival közénk hozza, vállalkozott arra, hogy bírónak hívja fel a napi politika kavargó kérdéseiben. És Kossuth Lajos az ő lángészével megoldotta a kérdéseket oly szellemben, a mely minden magyar ember tiszteletére érdemes. Ő, a ki a maga személyére nézve megtagadja a multért a jelent, a ki számkivetetnek tekinti magát, nagy tanítást ad a függetlenségi pártnak s e tanítás lényege oda megy ki, hogy Magyarországon egyesült erővel kell pártolni, támogatni a liberális és igazi nemzeti politika minden nagy kérdését, hogy először kell azt tekinteni, hogy üdvös-e a házara valamely reform vagy nem s csak azután, hogy melyik párt vette fel? Először kell a szabadelvű haladást szolgálai

A „Székelyföld“ tárczája.

Pusztai képek.

— Novellettek. —

Írta: Barthalis János.

III. A megtérés.

A Fellegfogó előtt egy csinos leány áll. Tanakodik magával, hogy vajjon be menjen-e, ne-e? Egy csapat siraukózó, ijedt képű menyecske váltig nógatja:

— Eredj be Pörzsi; eredj már na, Kátai Erzsók, vigasztald meg a szívet annak a halál jegyesének, a te régi jó Pistádnak!

De a lány egyre tűnődik, egyre küzködik magával. Fél bemenni. Fél attól a becsületes fúttól odabenn, kit aljasul megcsalt.

Nem a haragjától reszket, oh, nem. Ha akarja, megbüvöli, megigézi tekintetével, mint az Indus a kigyót, csak hogy más a baj: csak hogy ne kellene szeméi közé nézni, azokba az átható szemekbe...

Odabenn pedig szól a zene, s a dal:

Buba, bura, bubínatra születtem,
Még az ég is beborult én felettem...

— Elég, ne ezt, ez igen fáj nekem, rikkant közbe rekedt hangján a fú, s megosóválja feje

felett fokosát, s a más kezével pedig felragadja az egyik pisztolyt, s kilövi a menyecze felé, hogy megrendül bele az egész ház.

Ne ezt, kiáltja vadul, mást:

Megverek én valakit,
Vagy engemet valaki...

A kiinn és benn lévőek elsáppadnak a vadindulat eme kitérésére, de senkinek nincs mersze szót emelni avagy osztatilag szólni a mul tozóval szemben.

Jobban is tesszik. Mindjárt megfordul a koczka úgy is.

— Eh, hagyd el, ez sem jó... csárdás, száz itcze bort ide, rivall ujjalag Zombori Pista, — e hun van la, fizetem az utolsó fillérig!

Hej, cigány, huzd rá!

Hármat kurjantott már a rigó,
Nem parancsol neköm a bíró,

Majd parancsol... s e pillanatban feltárl az ajtó, és azon egy igéző szépségű leány perdül be, s egyenesen a cigányoknak tart, s oda szolt nekik:

— Pszt! Most én rendelkezem. Azt lúzzátok a mit én parancsolok!

E perczben Pista felugrik helyéről, pisztolyát fölkapja, rá ezélez a lányra és lö.

— Nesze, sátn fajzat. Ezt fogadd a hűségédért, ordit, mint bösz vadállat.

De a másik minutában az a csinos lány előtte

terem, merően szeme közé néz, s ezüst csengésű hangján rá kezd dalolni. A cigányok is az ijedtség után rázendítik:

Nagy az én rózsám ereje,
Kilencz pandur sem bír vele,
De ha az én szavam hallja,
Sirva borul az asztalra.

És valóban, Pista, a szilaj fú, zokogni kezdett az ismerős, angyali hangokra. Már nem az a dühögő oroszán többé. Engedelmes, szófogadó, simulékony lett egyszerre. Megbűvölta, megigézte az a bűbajos szép leány, azokkal a delejes szemekkel.

Örse is melléje ül az asztalhoz. Czirógatja, dédelgeti, vigasztalja azt, a halál-jegyesét. Azt, ki alig pár percz előtt — ha czélt nem téveszt — agyon lövi őt, — azt, kit önfeledtségében megcsalt volt és a ki érte, miatta, szerelméért kész lett volna meghalni.

Most már ketten dalolnak:

Hej, huj, ne szomorkodj, légy vig,
Hej, huj, nem lesz az mindig így.

Zombori Pista meg volt mentve az életnek.

Kátai Örse pedig e percztől fogva vissza tért a becsület ösvényére, melyről egy elfeledkezett pillanatban lelépett vala.

Évek multán mint boldog házaspárt látjuk őket. És Pista sohasem tesz említést a multáról, mely egykor olyan kinosan fáj neki.

s csak azután a kormánybuktatásra gondolni; s egy szóval, hogy nem elég a függetlenségi pártnak a merev negatív álláspontjára helyezkednie, hanem a mivalóban megoldandó nemzeti kérdés, annak a megoldását szívvel-leléssel munkálnia is kell.

Ha ezt a tanúságot levonják a vajdó függetlenségi pártiak az ő tanácsadójuk igéiből, akkor Magyarország csak örvendhet, hogy a párt forradalom egészségesebb partalakulásra vezetett, s hogy az ellenzék egy fokkal közelebb jutottak a földhöz a fellegekéből, a hová oly szívesen elkalandoztak.

Gr. Csáky tiszteletbeli doktorsága. A kolozsvári Ferencz József tudományegyetem bölcsészeti kara egyhangulag tiszteletbeli bölcsészeti doktortá választotta meg a magyar közművelődés terén szerzett érdemeiért. Az indítványt épen azon napról datálva nyújtották be a karhoz, melyen Csáky a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot a képviselő házhoz beterjesztette. A bölcsészeti karnak Csáky Albin gr. tiszteletbeli doktorságára vonatkozó határozatát most ő Felsége megerősítette. A hivatalos lap erre vonatkozólag a következő királyi kéziratot közli:

Magyar miniszterelnököm előterjesztésére megengedem, hogy a Nevetem viselő kolozsvári tudományegyetem gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteremet tiszteletbeli bölcsészeti-doktortá avathassa, s neki a bölcsészeti-doktori oklevelet kiszolgáltathassa.

Kelt Bécsben, 1893. évi június hó 20. án
Ferencz József, s. k.
Wekerle Sándor, s. k.

Magyar udvartartás. Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi bécsi tartózkodása alkalmával illetékes helyen szóba hozta a magyar udvartartás kérdését és Magyarországra nézve oly öröndetes előzékenységgel találkozott, hogy a hazánkra nézve oly fontos ügy a legmesszebb menő óhajok teljesítésével fog megoldást nyerni.

— **Készülő törvényjavaslatok.** A miniszteriumokban lázas sietséggel dolgoznak az ősszel a törvényhozás elé terjesztendő törvényjavaslatokon. Apróbb javaslatok mellett kilátásba van helyezve, hogy még az ősszel fog benyújtatni a közigazgatási bíróságokról és a községekről szóló törvényjavaslat.

A népfelkelési tiszti keretek felállítása. A honvédelmi miniszter az ősszel újra egybeülő képviselőház elé fontos törvényjavaslatot fog terjesztetni, melynek célja a népfelkelés megkezdett szervezésének tovább fejlesztése leendő. A törvényjavaslat a népfelkelési tiszti keretek felállítását tűzi ki első sorban feladatául s szabályozni fogja továbbá azon népfelkelők jelentkezési kötelezettségét is, a kik katonai kiképzésben részesültek. E törvényjavaslat azonos tartalmu előterjesztést fog az osztrák kormány is tenni a birodalmi tanácsnak.

A függetlenségi párt ügye.

Az Eötvös-pártnak Kossuth Lajosnál járt delegátusai, Eötvös Károly, Károlyi Gábor gr. és Nagy Gyula országgyűlési képviselők, kik már e hó 24. én délelőtt hazaérkeztek és 25-én számoltak be küldetésük eredményéről párthíveiknek.

Károlyi Gábor gr. Andrassy-uti lakásán és elnöklete alatt, d. e. 11-től délután fél 2 óráig tartott értekezleten Eötvös Károly már írásban mutatta be mindazt, a mi a turini utról a Kossuthnál járt képviselőknek elmondani valójuk. Ezekből az előterjesztésekből nyilvánvaló, hogy — mint ők maguk mondják, — ez a turini expedíció a függetlenségi pártból Eötvös vezérlete alatt kiváló képviselőkre nézve minden reményüket meghaladó sikerrel járt. Nagy hazánkfa a következőkben összegezte és mintegy utasításként hangsúlyozta véleményét.

„Határozottan helyeslem önök azon kijelentését, hogy önök programja: Magyarország függetlensége, a melyet semmi feltételhez sem kötnék és semminek alá nem rendelnek. A párt elnevezéséből a „48-as“-nak elhagyását szükségesnek tartom; mert ez vagy azt jelenti, a mit Magyarország függetlensége jelent s ez esetben „tautológia“; vagy pedig mást jelent s ekkor megzavarja a fogalmakat: s így káros is lehet.”

„A personalis unio hánytorgatását én sem helyeslem. Próbálják meg önök ezzel Magyarország függetlenségét becsületes, észinte elhatározottsággal, miként 1848-ban megpróbáltam én is. Én ugyan nem hiszem, hogy az sikerül, miként nekem nem sikerült; de ám próbálják meg. Ehhez azonban a personalis unio hánytorgatása nem szükséges.”

„Határozottan rosszalom a más elveken levő pártokkal a fegyverbarátságot. Ebben önöknek igazat adok.”

„A delegációt nyílt kérdésű hagyni nem helyeslem. Ha önök kezdetben belementek volna, nem tartottam volna helytelennek; mert ha az országgyűlésben helyet foglaltak, annak egyik bizottságában is helyet foglalhattak volna. De minthogy a párt harminczhárom év óta mindig következetesen ellenezte a delegációbemenést: most ennek nyílt-kérdésű hagyása neveltségessé tenné a pártot a nemzet előtt. Nem is lenne az odamenetelnek semmi haszna.”

„Örvendek, hogy a Wekerle-kormány fölvetette programjába az egyházpolitikai kérdések megoldását; minthogy huszonöt év óta azt

tapasztaltam, hogy semmi sem sikerült, a mit a kormány magáéva nem tett. E kérdésekre most már nagyobb súlyt fektettek, mind előbb; mert azt látom, hogy ez idő szerint ezek dominálnak mindent.”

„Nagyon sajnálom, ha a kormány az egyházpolitikai kérdésekben megbuknék. Ez olyan lenne, mint Helfnynek megirtam, mint ha a fűdözzel a gyermeket is kiöntenék. Komoly államférfi előtt a kormánybuktatás nem végezől. A kérdés az: mi jön utána. Ha a kormánybuktatás csak egyetlen lépéssel is előbbreviszi a függetlenséget; akkor buktassák meg a kormányt. Az egyházpolitikai javaslatok megbuktatásánál ez esetet nem látom.”

„A függetlenségi párt ereje sohasem lesz teljes, ha csak a „szabadelvű“ haladás terén s az egyházpolitikai kérdések megoldásában, határozott állást nem foglal. A függetlenségi párt természete hozza magával, hogy a szabadelvű haladás élen kell állani.”

„Áttérlek a praktikumra. Mindent meg kell önöknek tenniük, hogy a párt ismét egyesüljön. A személyeskedést egyáltalán kerülni kell. Jöjjenek össze s tárgyilagosan beszéljék meg a dolgot. Proponálják önök, hogy a pártkörben maradottak küldjenek ki három férfit s önök is hármat. Ezek tanácskozzanak. De a pusztán „egyesülés“ jelszó nem ér semmit. Az egyesülésnek önök közös felirata alapján, valamint az általam érintett elvek alapján kell megtörténnie. Ha ez nem sikerül, akkor majd megmondom végső véleményemet.”

Az értekezlet örömmel hallotta a delegáltaknak ezt a jelentését s abban állapotott meg, hogy ezt nyilvánosságra hozza.

Szinészet.

Szombaton bérlet szünetben mérsékelten felemelt helyárrakkal a színpadon először Leercy és Cormon Villars dragonyosai ez. dalmű került színre mérsékelten számú közönség előtt jó előadásban. Nem csodálkozhatunk, ha közönségünk nem pártolja oly mértékben a városunkban időző társulatot, mint azt különben megérdemelné, mert egyfelől a mindennapi előadás, másfelől pedig a nagyon gyakori bérletszünet és a mérsékelten felemelt helyárrak kimerítették közönségünket. Iy kis városban, mint Kézdi-Vásárhely is, hol egy közönség van, teljesen elég volna hetenként öt előadás, ebből haszna volna a színházba járó közönségnek, az igazgatónak és társulata tagjainak is. Örley Flóra Rosé szerepében exzellált, Breznay Geiza Thibaut és Karacs Imre Sylvain bravórral álltak meg helyüket. Meg kívánjuk jegyezni, hogy négy év előtt a „Remete csemettyűje és Villars dragonyosai“ bérletben, rendező helyárrakkal szép számú közönség előtt adatott.

Vasárnap „Szellő Judith“ népszínmű adatott, telt ház előtt. Breznay Galamb Mihály szerepében egy minden tekintetben kitűnő alakítást

IV. A boszu.

Nagyon régen történt. Negyven évnél több mult el azóta. Az akkor élő emberek nagy része oszandes, nagyon békés halott már.

P. kasznár ur különben jó egyén volt. Hivatalát betöltötte hiven, odaadólág. Talán épen ez volt a nagy hibája neki. Ez okozta a vesztét is.

A földesur vagyonát mint szemefényét őrizte, gondozta, aztán meg ő is gyarapodott évről-évre. Aranya, ezüstje, s egyéb drágasága egy jókora ládában halmozódott össze. Az utolsó években már fukar lett a netovábbig.

Még ez sem lett volna olyan nagy baj, ha a szegény emberekhez, bérlőkhöz, munkásokhoz, és az uradalmi cselédséggel szemben olyan szigorú nem volt volna.

Köszívűségét, kegyetlenségeit (a 25-öt bőven osztogatta) messze földön tudták már. Hejh, mert nagy hatalom özpontosult az ő kezeiben, melyet gyakran az igaztalanság javára aknáztott ki. Nem csoda hát, ha ezen hibái miatt számtalan ellensége támadt.

Pedig mennyire féltette az életét. Zárt ajtók mögött végezte még étkezését is. Jól tudta, hogy élete ellen törnek, s még sem adta fel régi szokásait.

Abban az időben egy híres betyárosapat tar-

totta rettegésben a vidéket. Ezekről félt ő a legjobban. Ezekről, a szegény emberek oltalmazóitól.

Egy este harmincz főnyi lovascsapat érkezett a faluba. Olyan nesztelenül jöttek, a különböző időpontban, hogy azt csak igen kevesen vehették észre. Hanem annak a kevések olyan titoktartást parancsolt valaki, hogy azok alig várták, hogy odahaza elbujhassanak ágyaikba.

E lovasok haramják voltak.

Éjjel, ugy tiz óra után, a kasznári lakás erős tolgfakapuján koczogtatott valaki.

Az „udvaros“ nem akarta beereszteni, de a kinn lévő nem tágitott. Azt mondta, hogy levelet hozott a homoki ispán urtól.

Igy aztán bebocsáttatott.

De alig nyílt ki a kapu, a mit sem sejtő udvarost hat markos egyén ragadta meg, s azonnal betörték a száját, sőt hogy ok nélkül ne is erősködjék, hurkot vetettek kezére-lábára, s egy töltött pisztolyt mutattak neki, mitől aztán ugy megijedt, hogy behunyta szemét, s csak reszketett félelmében.

A többi haramja is megérkezett nyomban. Egy része azonnal az ebédlőterembe ment (épen mintha ismerősek lettek volna e helyen) hol egy

nehány gazdatiszt kártyázgatott a házasszonyával. Négy fegyveres azonnal őrizet alá vette őket balállal fenyegetvén, ha mozzanni mernek.

A kasznár ur akkor már a javában aludt.

Nála is sikerült a rablók csele, épen mint az udvarosnál. De mikor behatolt a kormozott képű nyolcz marcsona alak a hálószobába, tudta hogy kikkel van dolga.

P. urnak a falon egy szép fegyvergyűjteménye volt. Ahhoz ugrott hát, hogy elriassza a hivatlan éjjeli vendégeket. Elszant önvédelemre gondolt.

De ugyan e perczen az ajtótól egy erős dörögés támadt. A kasznárnak volt szánva e lövés. Találva is lett, s azzal összerogyott.

Mikor neje a fegyver roppanást meghallotta, ájultan rogyott a földre. Most azonban a betörők más része a szobába tódult, s a hölgyet durván cibálták fel, s kényszerítették, hogy velük menjen férje kivégeztetését végig nézni.

Nem írjuk le a hajmeresztő procedurát, melyet a már félholt emberen véghezvittek az irtalom érzetéből kivetkőzött betyárok.

Mire a szerencsétlen ember kiszenvedett, már irtózatosan meg volt csonkítva hidegűlő teteme.

Mikor pedig a vandalizmusnak vége volt, a szerencsétlen özvegygyal megvendégtették magukat. Ettek, ittak, s azután az ékezeses ládát ma-

állított elő, méltó osztály-részes volt Cs. Almásy Julia a czimszerepben, a közönség mindkettőjüket gyakori tapokban és kihívásban részeltette. Pogány Janka Katicza, Karacs Imre Kősa Gyuri ismét jeleskedtek, Mátray Kálmán Sipos Marcsi, Bethlen Hajnal Bandi is elismerést érdemelnek.

Hétfőn Pogány Janka jutalmául »Angot« került színre üres ház előtt, pedig úgy a juhal-mazandó, mint maga az előadás megérdemelte volna a tömeges megjelenést. Az operette előadások legjobbjai volt a mai. Örley Flóra Clairette, oly kedves, oly eleven volt, hogy szinte önmagát látszott felülmúlni. Pogány Janka Lange is valósággal debütírozott. Különösen szépen sikerült Örley és Pogány Janka duettje. Karacs Imre Ange Pitou, Breznay Larivaudiere, Szilágyi Dezső Pompenet remekeltek.

Kedden »IV. László király« került színre fél ház előtt Szatbmáry Lajossal a czimszerepben, ki teljes erővel igyekezett feladatának megfelelni. Kazaliczky Antal Myzėje valóságos műremek volt. Hahnel Aranka Ayda nehéz szerepét a hozzá fűzött reményen felüli sikerrel oldotta meg. Cs. Almásy Julia Edua szerepében brillírozott. Breznay Turtul, Győre Arbuz ma is mint mindig jók voltak.

Különfélek.

— **Esküvő.** Folyó hó 26-án, hétfőn délután vezette oltárhoz Török Sámuel szeszgyáros Szőcs János helyi kereskedő kedves leányát Irént. Allandó boldogságot kívánunk e szép frigyhez.

— **Uj járásorvos.** A sepsi szolgabírói járásban megürit járásorvosi állásra négy pályázat adatván be, Háromszékvármegye főispánja dr. Nagy Sándort, az alcsernátoni egészségügyi körorvost nevezte ki.

— **Tűzoltóink.** Ama szép testület, mely e városnak büszkesége korán sem fejt ki annyi erélyt mint a mennyit töle megvárhatni. Az egyes osztály parancsnokok közelebből elhatározták, hogy mindent megtesznek arra, hogy az egyöntetű kiképzés mellett a tagokban felkeltsék a testületi szellemet. Nagy szűgyen az is, hogy a város fiatal polgárai, iparos segédei közül 80-an tagjai önként a testületnek. A többi csak a rendőri szigor hajt a tűzhöz, mint kényszerűtől. Bizony szűgyenletes állapot és rossz kilátás a jövő nemzedékre. Közelebből 15 uj egyén iratkozott be, reméljük mentől többen követni fogják a jó példát.

— **Meghívó.** A háromszékvármegyei iparfelesztőbizottság július 5-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház nagytermében rendes közgyűlést tart, hová a bizottság tagjait és az érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívjuk. Sepsi-Szentgyörgyön, 1893. június 24-én. Pótsa József, főispán, elnök. Vántsa György, jegyző.

gukhoz vették, s fülsiketítő énekszóval lövöldözés közt vonultak ki a faluból. A falu végén meg elkiáltották magukat:

Igy jár a szűgyény emberek ellensége!
Éppen ekkor kondult meg a toronyban a vészharang. A nép fegyverhez nyúlt, de már késő volt. Minden el volt végezve.

És az egész történetben az volt a legfeltűnőbb, hogy a falusiak csak a gyilkosság után jó későre ébrednek fel, bár a kintzott ember halálordítását a szomszédok is hallották, s bár azzal védekeztek, hogy a betyárok őrizték a házuk táját. Akkor ébredtek meg, mikor a rablók, úgy szólva jelt adtak, hogy: no, most már lehet, mi megyünk!

A kasznár családja földönfutó lett. A gyilkosokat pedig sohasem sikerült kézre keríteni. A bűn tehát büntetlenül maradt e földön.

Bizony, régen történt. Negyven évnél több pergett le azóta a végtelenség tengerébe. Egy emberi élet majdnem.

Ugy-e bár, mesének elég megható volt?

No, de nem éppen muszáj elhiüni.

(Vége.)

— **Halálos ítélet.** Érdekes végtargyalást tartott a kézdivásárhelyi kir. törvényszék szombaton jun. 24-én. Fábian Pál Gyárfás haraly lakos gyilkosai felett ítélt. E szerint Fábian Pál Gyárfásné és Ilyes István (Petrikó), mint a gyilkosság elkövetői, és pedig az utóbb említett mint tettes, kötélt általi halálát ítéltetett, előbbi pedig, mint a meggyilkoltak neje, kire a kir. ügyész szintén kötélt általi halálát kért, csak mint bűnéből tetteztett s tíz évi fegyházzal lett büntetve. A vádlottak és az utóbbira nézve a kir. ügyész felebezték.

— **Értesítés.** A háromszékvármegyei »Erzsébet«-árvaléany nevelő intézet rendes és bejáró növendékeinek f. tanévi kövizsgálata f. évi július 3-án és 4-én d. e. 8—12 d. u. 3—6 óráig fog megtartatni az intézet helyiségében. Midőn ezt a t. alapítók, isk. -széki bizottmányi tagok, szülők és érdeklődők szives tudomására hozzuk, egyuttal bizalommal kérjük, hogy azon mentől számosabban megjelenni sziveskedjenek. K. Vásárhelyt, 1893. június 26-án. Az iskolaszék.

— **Lezajlott kövizsgálatok.** Addig is míg részletesen szólnánk iskoláink ez évi záróvizsgáiról, örömmel kell kijelenteni, hogy a közs. fiu- és leányiskolák, mint a városi óvoda, megyei polg. fiúiskola növendékei meglegő szép eredményt mutattak fel. A derék tanítástület ismét megérdemli mindnyájunk elismerését és háláját. Az egyes iskolák igazgatói nem csak atapasztalt rend és fegyelemért, iskoláik gondos felszereléséért, hanem a korszerű egyöntetű haladásért is kiváló elismerést érdemelnek.

— **Árvizek Udvarhelymegyében.** Székely Udvarhelyen és vidékén is szörnyű rombolást és pusztítást tett az árvíz. Azok a nagy árvizek, amelyek a legközelebbi esőzések alkalmával az ország sok részén kisebb-nagyobb kárt okoztak, sehol oly pusztítást véghez nem vittek, mint Udvarhelymegyének amugy is szűgyény székely lakoságánál. A vármegye összes folyói és patakjai emberemlékezet óta nem láttott nagyságra növekedtek s a romboló ár mindent elseper, a mit útjában talált. A Nagyküküllő folyó elszakította a vasuti töltést s idő telik abba, a míg a közlekedés új hid építésével helyreállítható lesz. Elszakította a Székely Udvarhely mellett levő közuti hidat is, a melynek helyreállításán jelenleg se rényen dolgoznak; addig is, míg az élnék forgalmu hid elkészül, a vármegye alispánja ideiglenes közlekedési utat nyitott, hogy a Parajd felé vezető út mentén levő népes községek Székely-Udvarhelytől elzárva ne legyenek. Ezen kívül ugy a vasuti töltésekben, mint az állami, törvényhatósági és községi utakon, valamint az ezeken levő műtárgyakon oly nagy rombolásokat okozott az árvíz, hogy egyes félre-ő községek a forgalomtól teljesen elszakadtak. Azonban e pusztítások ellenyészőleg csekélyek azokhoz képest, a miket a szűgyény székely lakosság szenvedett anyagi kárban és emberéletben. A Nagy-Küküllő melékén, a két Homoród, Fehérnyiké, Künöd és Gagy, Zákod vize mentén az árterbe eső összes kaszálók, őszivel, és tavaszival bevetett területek teljesen elpusztultak. Az ár a vetéseket és réteket annyira eliszapolta, hogy a szűgyény lakosságnak nemcsak ide, de jövő évi termése is megsemmisültnek mondható. Egyes községekben mint Bolgárfalván, Szentléleken, Kadiosfalván stb. borzasztó látvány terület a szemlélő előtt. A községeknek jó nagy részét elsodorta a piszkos áradat: házakat, csűröket, egysszóval minden épületet, a mit útjában talált, könnyű pehelyként ragadta magával s mintegy 800 embernek sem hajléka, sem kenyere, sem ruházatja, sőt még a jövőre is semmi kilátása sincs. A mi a pusztítást még borzalmasabbá teszi az, hogy számos emberélet is esett áldozatul; magában Bogárfalván és Szentléleken hét ember lelte halálát a habokban; az áradat oly hirtelen jött, hogy a szerencsétleneknek nem volt idejük hajlékaikból menekülni s az ár épületekkel együtt sodorta el őket, a míg a piszkos habok ki nem oltották életüket. Megható volt e szerencsétleneknek egyttetes temetése. Nem volt szem, mely e szomorú aktusnál szárazon maradt volna. Még számolatlan azoknak a kisebb-nagyobb háziállatoknak száma, a melyeket az ár szintén magával sodort. A köz-igazgatási hatóság az állati hullák eltakarítására erélyes intézkedést tett s így a már dégleletessé válni kezdő levegő megtisztult. Hogy a nyomor teljes legyen, a vármegyében levő malmok gátjainak körülbelül 50% át az ár elsodorta s a szűgyény népnek még az sincs, a hol megőrölje gabonáját. Egysszóval a pusztításokról csak közvetlen szemlélőnek lehet fogalma. A kár hozzávetőleges számítás szerint 500,000 forintot meghalad, ha az állam és társadalom az árvízzel sújtott lakosság segítségére nem siet, el lehetünk rá kényszerülve, hogy a már is nagy arányokat öltött szé-

kely kivándorlás e vármegye területéről hatványozódni fog.

— **Emberölés pajzánkodás miatt.** Fogarasmegye Huráz községében folyó hó elején a községi lakosok utcsinalásra voltak kirendelve. A teljesített utmunkálat közben Czipu Juon Nicolae egy lapát földet abba a tócsába vetett, melynek közelében Sásu Josif munkálkodott s a föld által kinyomult sárcepppek Sásura fröcscentek. Ez annyira dühbe hozta ezt, hogy a pajzánkodó fiut megütölte. A fiu eltúrte ugyan az ütlegelést, de kijelentette, hogy azt vis-za fogja adni alkalomadtán ő is. Ezel ugy a verekedésnek, mint a munkának vége szakadván, Czipu J. Nicolae a korcsmában keresett bántalmazása miatt vigasztalódást, míg ellenfele dolga után látott. A késő délutáni órákban Sásu Josif a korcsma előtt haladván el, a fiu meglátta s felpálunkázva is lévén, egy kapával utána szaladt, s ugy csapta föbe, hogy rögtön elterült a földön eszméletlenül. A súlyosan sebesültet előbb lakására majd Fogarasba a kórházba szállították, hol harmad nagra meghalt. A tettes le van tartóztatva s a vizsgálat foly.

— **Meghívó.** A csiksomlyói r. kath. tanítóképző III. évet végzett növendékei 1893. jun. 29-én (csütörtökön) a »Csillag«-vendéglő termében a »madfalvi emlékalap« javára zártkörű táncszertélyt rendez Belépti díj: személyjegy 60 kr, családijegy 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órakor (zona). Étél- és italról gondoskodva lesz.

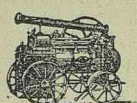
— **Bivalvész.** Ez a neve ama ragályos betegségnek, mely Kézdi-Vásárhely város Katroša nevű erdőjében levő 500 drb. marha állománnyal bíró vegyes csordájában kitört. A sok esőzéssel kihült állatok közül 7 drb. bival hullott el két hét alatt. A hatóság azonnal erélyes intézkedést tett, a bivalok külön választása, a legelő megválogtatása és a rendes zár alá helyezés által a vész talán rövid idő alatt meg fog szűnni. Városunk derék, szakképzett állatorvosa, Hajdó Ödön minden nap vizsgálatot tart és Szabó Dénes gazdatanácsossal erélyesen ellenőrzik a tett intézkedések mikénti végrehajtását.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** tudomására hozza az érdekeltek köröknek, hogy a svájci szövetségtanács újabb határozata értelmében 104 féle árucikk után, a melyek a bevitel-vám tekintetében a származási országok különböző elbánásban részesülnek, származási bizonylatok nem követeltetnek. Ilyen áruk pl. ásványviz, épület- és szerszámfa, kész fa-árak, parkettáknak való táblák, kosárkötő áruk, tojás, gyümölcs, ágytoll, szarvak stb. A részletes jegyzék a kamara irodájában, a hivatalos órák, alatt megtekinthető.

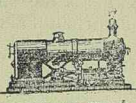
— **Köszönetnyilvánítás.** A kézdivásárhelyi közs. elemi fiu- és leányiskola szorgalmas és dícséretes magaviseleti tanulóinak megjutalmazására a következő adományok folytak be: 1. Kisegítő takarékpénztár 15 frt. 2. Takarékpénztár 10 frt. 3. Kézdi-Vásárhely város pénztárából 10 frt. 4. Mélt. Ponori Sándor törv. sz. eln. ur 5 frt. 5. Zoltáni Géza alap. kamata a nögyilettől 4 frt. 6. Id. Jancsó Mózes keresk. ur 3 frt. 7. K. Csizsár József ur 3 frt. 8. Pap Adolf ur 3 frt. 9. Id. Tóth István ur 2 frt. 10. Ifj. Tóth István ur 2 frt. 11. Jancsó Mózes szeszgyáros ur 2 frt. 12. Török Bálint ur 1 frt. 13. Ambrus Albert ur 1 frt. 14. Kovács Dániel ur 1 frt. 15. Ifj. Kupán József ur 1 frt. 16. Jakab István ur 1 frt. 17. Kovács János gabona keresk. ur 1 frt. 18. Sebők József ur 50 kr. 19. A cs. és kir. katonatisztek gyakorlati lovaglása alkalmával a polgárok által jutalomra felajánlott szálláspénz 5 frt 85 kr. 20. Dénes Lajos ur 9 drb könyv. 21. »Az Én Ujságom« kiadóhivatalától 20 drb. könyv. Midőn az adományok átvételét nyilvánosan nyugtatványozzuk, egyszersmind a nevelésügy érdekében hozott áldozatért iskolaszékünk nevében a szives adakozóknak meleg köszönetet nyilvánítunk. Kézdi-Vásárhelyt, 1893. június 27-én. Kovács István elnök. M. Székely János, isk. sz. jegyző.

Hirdetések.

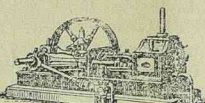
Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) **selyemgyára Zürichben**, privátmegrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

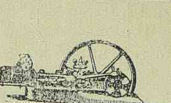
MARSHALL-féle GŐZMOZGONY

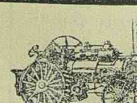
COMPOUND FEKVŐ GŐZMOZGONY

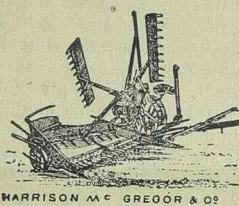
COMPOUND GŐZGÉP

FEKVŐ GŐZGÉP

UTI MOZGONY

MARRISON & GREOR & CO
ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEI

MARSHALL-féle GŐZCEPLŐKÉSZLET

SZÁLLITHATÓ MALMOK
teljes malom-bereendezések
minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmenive.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.

Hirdetések

felvételnek

lapunk kiadói hivatalában.

SZABÓ ALBERT

KÖNYVNYOMDÁJA

Kézdi-Vásárhelyt

a Zsigmond-téren, saját házában.

Kézdi-Vásárhely,

1893. márczius hó 16-án.

50%-kal olcsóbb mint bárhol!

N. érd. közönség!

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy 15 év óta fennálló könyvnyomdám a jelen kor igényeinek teljesen megfelelően, a legdivatosabb betűk-, körzetek- és díszítményekkel egész újonnan rendeztem be, melynek fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a könyvnyomdamban készülő munkák elegáns, csinos kiállítása által a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Áraim minden versenyt kizárnak.

Midőn a múltban tapasztalt nagybecsű támogatásért hálás köszönetet mondok, nem mulasztatom el jövőre is a n. é. közönség jóindulatu pártfogását kérni.

Teljes tisztelettel:
Szabó Albert.

Mindenemü
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁK-
elvéltatnak.

Dus nyomtatványraktár.

A
„SZÉKELYFÖLD”
kiadóhivatala.

Gyönyörű minták magánnevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, minő még nem volt, szabóknak bérmentetlenül.

Nem 2 $\frac{1}{2}$, 3 $\frac{1}{2}$ frt engedélyt méterenkint, sem szabóknak ajándékol, a mint ezt a versenytársak a fogyasztó közönség kárára cselekszik, áraim az utolsók és szilárdok s így mindenki jól és olcsón vásárol.

Elnélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutattatni elő. Egyszersmind óvom t. vevőimet a versenytársak kettős árleengedési leveleitől.

RUHAKELMÉK

Peruvien és doszking a főtiszt. papságnak, szabály szerinti kelmék hivatalnokok egyenruházatához, hadastyánok-, tüzoltók- és tornászoknak, úgy bérruhákhoz. Posztók teke- és játékasztalok, kocsik behuzásához. Vízhatlan darócok vadászöltönyökhöz. Mosókelmék, utazó plaidek 4—14 frtig stb.

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjúból való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akár, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brűnnben
(Ausztiai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió frt értékben,

Hogy berendezésem nagyszerűségét és gyári raktáram szolgáltatékességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitele posztóban, szörkelmékben, szabókellekben, eszközöltetik. Nagy könyvkötészet csak saját használatomra. Hogy a fent előadottakról meggyőződés legyen szereshető, meghívom a t. közönséget, hogy adandó alkalommal elárúsító intézetem nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintse meg. Szétküldés csak utánvétellel! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel olasz franczia és angol nyelven.

18—20